

Evropski varuh
človekovih pravic

Prevod te strani je bil narejen s strojnim prevajanjem [\[Povezava\]](#). Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvirno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo [jezikovno in prevajalsko politiko \[Povezava\]](#).

Odločba v zadevi 1946/2018/KR o tem, kako Generalni sekretariat Sveta EU obvešča javnost o sestankih predsednika Evropskega sveta in članov njegovega kabineta z zastopniki interesov

Odločba

Primer 1946/2018/KR - Preiskava uvedena dne 15/11/2018 - Odločba z dne 18/06/2019 - Zadevna institucija ali organ Svet Evropske unije (Nadaljna preiskava ni utemeljena) |

Primer zadeva zahtevo nevladne organizacije, poslano na Generalni sekretariat Sveta EU (GSS), s katero zahteva razkritje informacij o vseh sestankih med zastopniki interesov in predsednikom Evropskega sveta, kot tudi s člani njegovega kabineta.

Generalni sekretariat Sveta je pritožniku predložil odgovor, da čeprav ni pravno zavezan k vodenju evidence sestankov predsednika oz. članov kabineta z zunanjimi deležniki, pa je zavezan k objavi relevantnih podatkov o sestankih na strukturiran in proaktiven način.

Med samo preiskavo je varuhinja ugotovila, da so informacije o sestankih med predsednikom Evropskega sveta, g. Tuskom, z zastopniki interesov javne. Vendar pa ni na voljo podatkov o morebitnih sestankih med člani predsednikovega kabineta z zastopniki interesov.

Varuhinja je zaključila preiskavo in navedla številne predloge za izboljšanje informacij, ki jih objavlja GSS.

Ozadje pritožbe

1. Evropski svet ima pomembno vlogo pri določanju splošne politične usmeritve, politične agende in prednostnih nalog EU. Generalni sekretariat Sveta EU (GSS) zagotavlja upravno pomoč Evropskemu svetu, tudi pri prošnjah za dostop javnosti do dokumentov. Pritožnik je nevladna organizacija, ki med drugim spremlja, kako institucije EU sodelujejo z zastopniki

interesov. Pritožnik je 21. marca 2018 GSS zaprosil, naj mu omogoči dostop do: „*seznam vseh srečanj lobistov, ki jih predsednik Tusk in/ali njegov kabinet [1] organizirata od 1. januarja 2017. Seznam bi moral vključevati: ime uradnika, ime organizacije, s katero se je srečal, in imena posameznikov, ki so se udeležili srečanja, datum sestanka in tema.*“ [2]

2. GSS je odgovoril, da ni „seznama“ „lobbyjevih sestankov“. GSS je pritožnika obvestil tudi, da so vsa zasedanja predsednika Evropskega sveta proaktivno objavljena v njegovem časovnem razporedu sej.

3. Pritožnik je 10. septembra 2018 pisal GSS in se pritožil zaradi tega, kar meni, da ni dal na voljo ali objavil zahtevanega seznama sestankov.

4. GSS je 13. novembra 2018 odgovoril na to pritožbo, da „*čeprav ni pravne določbe, ki bi od Sveta ali Evropskega sveta kot institucij zahtevala, da vodita evidenco sej njunih predsednikov ali članov njihovih kabinetov z zunanjimi deležniki, ostajamo zavezani strukturiranemu in proaktivnemu objavljanju ustreznih informacij o sejah*“.

5. Pritožnik se je 14. novembra 2018 obrnil na varuhinjo človekovih pravic.

6. Medstrankarska skupina 97 poslancev Evropskega parlamenta je 3. aprila 2019 opozorila na vprašanje preglednosti srečanj med zastopniki interesov ter predsednikom Evropskega sveta in njegovim kabinetom. V odprtem pismu so pozvali prihodnje predsedstvo Sveta EU [3], naj sprejme „*nov, strog sistem preglednosti in etike, vključno z objavo vseh srečanj z zastopniki interesov s strani predsednika in kabineta*“ . [4]

Preiskava

7. Varuh človekovih pravic je začel preiskavo, da bi ocenil, ali GSS javnosti zagotavlja dovolj informacij o srečanjih med predsednikom Evropskega sveta in/ali njegovim kabinetom in zastopniki interesov [5] ter ali je dostop do teh informacij enostaven.

8. Varuh človekovih pravic se je med preiskavo sestal z GSS. Poročilo o sestanku je bilo posredovano pritožniku, ki je v zvezi z njim predložil pripombe.

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

9. GSS je varuha človekovih pravic obvestil, da se srečanja predsednika, vključno s tistimi z zastopniki interesov, proaktivno objavljajo na spletu v polnem časovnem razporedu predsednika Evropskega sveta [6]. To je javni koledar vseh predsednikovih sej. GSS je navedel, da glede na naravo nalog predsednika „*se sestaja z zastopniki interesov le v izjemnih in utemeljenih primerih*“. GSS je dodal, da se predsednik sestane z zastopniki interesov le, če so navedeni v registru za preglednost [7].

10. Vendar je GSS pojasnil, da nima informacij o sestankih med člani kabineta predsednika in zastopniki interesov.

11. GSS je navedel, da kadrovski predpisi EU [8] določajo pravila, ki se uporabljajo za člane kabineta predsednika, in vključujejo obveznost neodvisnega in nepristranskega delovanja. Svet je poleg tega sprejel „Kodeks dobrega upravnega ravnanja za GSS in njegovo osebje v njihovih poklicnih odnosih z javnostjo“ [9] ter vodnik po etiki in ravnanju [10].

12. Pritožnik meni, da spletni urnik sestankov predsednika, ki ga je mogoče iskati samo po datumu, ni uporabniku prijazen. Večina srečanj poteka z voditelji vlad, vodji institucij EU in predsedniki mednarodnih organizacij. Težko je najti redka srečanja z zastopniki interesov. Manjkajo tudi ključne informacije o spletnem urniku, kot so podrobnosti o vprašanjih, o katerih se je razpravljalo na sejah.

13. Pritožnik je trdil, da bi moral GSS sestanke predsednika Evropskega sveta in/ali članov njegovega kabineta z zastopniki interesov zabeležiti na poseben seznam. Ker so te seje omejene na „*izjemne in utemeljene primere*“, to ne bi smelo predstavljati znatnega upravnega bremena. Uvrstitev teh sestankov in objava teh informacij bi olajšala javni nadzor.

14. Pritožnik meni, da sta oba sklopa etičnih pravil, na katera se sklicuje GSS, neustrezna, saj se ne nanašata zlasti na to, kako komunicirati z zastopniki interesov, niti se ne sklicujeta na „register za preglednost“.

15. Pritožnik je opozoril na drugačen pristop Evropske komisije k preglednosti. V nasprotju s komisarji in njihovimi kabineti predsednik Evropskega sveta in njegov kabinet ne objavljata proaktivno seznama zastopnikov interesov, s katerimi sta se sestala.

Ocena varuha človekovih pravic

16. Ljudje, ki delajo v institucijah EU, bi morali biti odprti za srečanje s posamezniki in organizacijami, da se v čim večji meri zagotovi, da se pri oblikovanju politike upoštevajo različna stališča in potrebe v družbi. [11] Razprava o političnih vprašanjih z zastopniki interesov je zato pomemben in nujen del vsake javne službe, tudi na višji ravni. [12] Ker takšno sodelovanje z zastopniki interesov samo po sebi ne bi smelo vzbujati pomislekov. Vendar lahko zagotavljanje ustrezne preglednosti takih sestankov pomaga ublažiti morebitno zaskrbljenost javnosti. To seveda velja tudi za predsednika Evropskega sveta in njegovega kabineta, saj podpirata Evropski svet pri njegovi vlogi določanja politik ter pomagata opredeliti splošno politično usmeritev in prednostne naloge EU.

17. Hkrati javnost upravičeno pričakuje, da bodo institucije EU odprte glede stikov, ki jih imajo z zastopniki interesov. Nerazumevanje ali še huje nezaupanje bi se lahko razširilo, če javna evidenca o interakcijah z zastopniki interesov ne bi bila jasna, celovita, lahko dostopna in bi omogočala javni nadzor. Zagotavljanje teh informacij je v interesu institucij EU, kar prispeva h krepitvi zaupanja javnosti. Varuh človekovih pravic je v zvezi s tem pomembnim vprašanjem

sodeloval s številnimi institucijami EU, vključno s predsednikom Evropskega sveta. [13]

18. Varuhinja človekovih pravic je izdala tudi praktična priporočila za javne uslužbence EU, da se posvetujejo, če in kdaj sodelujejo z zastopniki interesov. [14] Ta priporočila je potrdila in uporabila vrsta institucij EU, vključno s Komisijo.

19. Varuhinja človekovih pravic pozdravlja zavezo GSS, da bo na strukturiran in proaktiven način objavljala ustrezne informacije o sestankih z zastopniki interesov. V ta namen bi moral GSS voditi evidenco vseh srečanj med zastopniki interesov ter predsednikom Evropskega sveta in/ali člani njegovega kabineta. To bi GSS omogočilo, da zagotovi, da bo njegova politika objavljanja podprta s prakso vodenja evidenc, ki zajema vse ustrezne informacije.

20. Zabeležene informacije bi morale vključevati datum in lokacijo sestanka, imena udeležencev in organizacij ter po potrebi njihove stranke in vprašanja, o katerih se razpravlja. Te informacije bi bilo treba evidentirati v uradnem sistemu Sveta za upravljanje spisov. Z beleženjem teh informacij in njihovo objavo v največji možni meri bi javnost boljše razumela, kdo in kaj prispeva k splošni politični usmeritvi in prednostnim nalogam EU.

21. GSS proaktivno zagotavlja informacije o srečanjih predsednika Evropskega sveta z zastopniki interesov. Vendar se zdi, da GSS ni zabeležil pomembnih podrobnosti o takih srečanjih. Na primer imena organizacij in oseb, ki se jih udeležijo, ter tema seje niso vedno vključeni v dokumentacijo, ki jo objavi GSS. Varuhinja človekovih pravic meni, da bi bilo treba imena oseb in organizacij, ki se udeležujejo – in po potrebi njihovih strank – ter vprašanja, o katerih se razpravlja, v največji možni meri zabeležiti in objaviti.

22. Če se člani kabineta predsednika Evropskega sveta sestanejo s predstavniki interesov, bi bila dobra upravna praksa, da GSS objavi informacije. Te informacije bi morale vključevati vsaj datum in kraj sestanka, imena oseb in organizacij ter po potrebi njihovih strank, ki se udeležijo sestanka, ter obravnavana vprašanja.

23. Varuh človekovih pravic ceni, da se predsednik Evropskega sveta sestane z zastopniki interesov le, če so registrirani v registru za preglednost. Če se člani njegovega kabineta sestanejo z zastopniki interesov, morajo preveriti tudi, ali so zastopniki interesov registrirani v registru za preglednost, preden se sestanejo ali sprejmejo vabilo na dogodek.

24. Koristno bi bilo tudi, če bi GSS v javno objavljenih informacijah o sestankih z zastopniki interesov zagotovil povezavo do vpisa zastopnika interesov v register za preglednost.

25. Varuh človekovih pravic bo v zvezi s tem v nadaljevanju podal predloge.

Zaključek

Varuh človekovih pravic na podlagi preiskave zaključi ta primer z naslednjo ugotovitvijo:

Varuhinja človekovih pravic pozdravlja zavezo generalnega sekretariata Sveta EU (GSS), da bo strukturirano in proaktivno objavljal informacije o sestankih z zastopniki interesov.

Predlogi

GSS bi moral voditi popolno evidenco vseh srečanj med zastopniki interesov in predsednikom Evropskega sveta in/ali člani njegovega kabineta. Te informacije bi bilo treba evidentirati v uradnem sistemu Sveta za upravljanje spisov in jih objaviti.

Kadar so v javnem razporedu sej predsednika Evropskega sveta navedena srečanja z zastopniki interesov, bi moral ta vsebovati imena prisotnih oseb in organizacij – in po potrebi njihovih strank – ter obravnavana vprašanja.

Če člani kabineta predsednika Evropskega sveta komunicirajo z zastopniki interesov, bi moral GSS objaviti vsaj naslednje informacije: datum in lokacijo, imena prisotnih oseb in organizacij – in po potrebi njihovih strank – ter obravnavana vprašanja.

Člani kabineta predsednika bi se morali sestajati samo s predstavniki interesnih skupin, ki so registrirani v registru za preglednost, ali se jih udeležiti samo z njimi.

Informacije, ki jih GSS objavi v zvezi s sestanki z zastopniki interesov, bi morale vključevati povezave do vnosov zastopnikov interesov v register za preglednost.

Emily O'Reilly evropska varuhinja človekovih pravic

Strasbourg, 18. junij 2019

[1] Francoski izraz „cabinet“ se pogosto uporablja za opis zasebnega sedeža vodje institucije EU. Kabinet predsednika Evropskega sveta sestavlja več kot 30 javnih uslužbencev EU, ki predsedniku svetujejo in ga podpirajo pri opravljanju njegovih nalog. Za več podrobnosti glej: <https://www.consilium.europa.eu/nl/european-council/president/cabinet/> [Povezava].

[2] Glej: https://www.asktheeu.org/en/request/european_council_list_of_lobby_m#incoming-17506 [Povezava].

[3] Predsedstvo Sveta se med državami članicami EU izmenično izmenjuje vsakih šest mesecev. V tem šestmesečnem obdobju predsedstvo predseduje sejam na vseh ravneh v Svetu, s čimer pomaga zagotoviti kontinuiteto dela EU v Svetu.

[4] Glej:

<https://corporateeurope.org/sites/default/files/2019-04/MEP%20letter%20FINAL%20FINAL.pdf>
[Povezava].

[5] Varuh človekovih pravic za namene preiskave opredeljuje „zastopnike interesov“ kot tiste, katerih dejavnosti se izvajajo z namenom neposrednega ali posrednega vplivanja na oblikovanje ali izvajanje politike in postopke odločanja institucij EU. Zastopniki interesov se včasih imenujejo lobisti.

[6] Glej:

<https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/president/calendar/?StartDate=2019%2f04%2f27>
[Povezava].

[7] Register za preglednost je zbirka podatkov, v kateri so navedene organizacije, ki poskušajo vplivati na pripravo zakonodaje in izvajanje politik v institucijah EU. Register prikazuje, kateri interesi se zasledujejo, kdo in s kakšnimi proračuni. Na ta način register omogoča javni nadzor, državljanom in drugim interesnim skupinam pa omogoča spremljanje dejavnosti lobistov. Glej:

<https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/transparency->
[Povezava].

[8] Glej:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>
[Povezava].

[9] Sklep generalnega sekretarja Sveta/visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko z dne 25. junija 2001 o kodeksu dobrega upravnega ravnanja generalnega sekretariata Sveta Evropske unije in njegovega osebja v poklicnih odnosih z javnostjo; UL C 189, 5.7.2001, str. 1. Glej: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001D0705\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001D0705(01)&from=EN) [Povezava].

[10] Glej: <https://www.consilium.europa.eu/media/29592/gsc-guide-conduct-en.pdf> [Povezava].

[11] To je tudi v skladu s členom 11(1) in (2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ki pravi, da morajo institucije z ustreznimi sredstvi dati državljanom in predstavniškim organizacijam možnost, da izrazijo in javno izmenjajo svoja stališča o vseh področjih delovanja EU. Institucije morajo tudi vzdrževati odprt, pregleden in reden dialog s predstavniškimi organizacijami in civilno družbo.

[12] Izjema od tega splošnega pristopa bi bila interakcija z zastopniki interesov tobačne industrije. EU je podpisnica in močna podpornica „Okvirne konvencije o nadzoru nad tobakom“ Svetovne zdravstvene organizacije (ZN), ki v členu 5.3 določa: „*Pri določanju in izvajanju svojih*

politik javnega zdravja v zvezi z nadzorom nad tobakom pogodbenice ukrepajo, da te politike zaščitijo pred komercialnimi in drugimi interesi tobačne industrije v skladu z nacionalno zakonodajo .“ Smernice, ki izhajajo iz tega člena, temeljijo na „vodilnih načelih“, od katerih se prva glasi: „ Med interesi tobačne industrije in interesi politike javnega zdravja obstaja temeljno in nezdružljivo nasprotje. [...] Tobačna industrija proizvaja in promovira izdelek, za katerega je bilo znanstveno dokazano, da povzroča zasvojenost, povzroča bolezni in smrt ter povzroča različne socialne težave, vključno s povečano revščino. Zato bi morale pogodbenice v največji možni meri zaščititi oblikovanje in izvajanje javnozdravstvenih politik za nadzor nad tobakom pred tobačno industrijo.

[13] Glej dopis varuha človekovih pravic z dne 15. decembra 2017:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/87521> in odgovor predsednika Evropskega sveta z dne 23. aprila 2018:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/96370>

[14] Glej: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/79435> [Povezava].